

Gorzów Wlkp., dnia 2 grudnia 2014 r.

WOJEWODA LUBUSKI

PS-V.431.7.2014.HPie

**Pani
Danuta Kłos
Kierownik
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Zbąszynku**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2013 r. poz. 1456 ze zm.), w związku z art. 3 ust. 2 i art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2009 r. Nr 31 poz. 206 ze zm.) i art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2011 r. Nr 185, poz. 1092) Lubuski Urząd Wojewódzki w Gorzowie Wlkp. w dniu 9 października 2014 r. przeprowadził kontrolę problemową w Ośrodku Pomocy Społecznej w Zbąszynku (ul. Długa 1, 66 – 210 Zbąszynek) w zakresie realizacji wybranych zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych. Kierownikiem kontrolowanej jednostki od 1 czerwca 1990 r. jest Pani Danuta Kłos.

Kontrolą zostały objęte zagadnienia z zakresu: zasadności przyznawania zasiłków rodzinnych wraz z dodatkiem z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej za okres od 1 listopada 2012 r. do 31 października 2013 r. oraz rzetelności i terminowości sporządzania sprawozdań z wykonywania zadań z zakresu świadczeń rodzinnych.

Kontrolę przeprowadził dnia 9 października 2014 r. zespół kontrolny w składzie:

- Hanna Piekarska - inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej LUW w Gorzowie Wlkp., posiadająca Upoważnienie Wojewody nr 345-1/2014 z dnia 3 października 2014 r. - przewodnicząca zespołu kontrolnego.

- Joanna Kaszewczuk - inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej LUW w Gorzowie Wlkp., posiadająca Upoważnienie Wojewody nr 345-2/2014 z dnia 3 października 2014 r. - członek zespołu kontrolnego.

Przed przystąpieniem do kontroli zespół kontrolny złożył pisemne oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie od udziału w niniejszej kontroli.

O terminie przeprowadzenia kontroli zawiadomiono jednostkę kontrolowaną pismem z dnia 24 września 2014 r. znak sprawy: PS-V.431.7.2014.HPie, za pośrednictwem listu poleconego z potwierdzeniem odbioru.

Jednostka kontrolowana realizuje zadania zlecone na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2013 r. poz. 1456 ze zm.), Uchwały nr XXX/III/17/93 Rady Miejskiej w Zbąszynku z dnia 4 listopada 1993 r. w sprawie utworzenia Ośrodka Pomocy Społecznej w Zbąszynku oraz nadania Statutu i Regulaminu Organizacyjnego, Uchwały Nr XVII/15/2012 Rady Miejskiej w Zbąszynku z dnia 29 marca 2012 r. w sprawie zmiany Statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Zbąszynku, Zarządzenia Nr 25/2004 Burmistrza Zbąszynka z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie upoważnienia Pani Danuty Kłos Kierownika OPS w Zbąszynku do prowadzenia postępowań w zakresie przyznawania i wypłacania świadczeń rodzinnych wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz wydawania decyzji administracyjnych z zakresu świadczeń rodzinnych należących do właściwości gminy, oraz Zarządzenia nr 1/2010 Kierownika OPS w Zbąszynku z dnia 02 stycznia 2010 r. w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zbąszynku.

Z regulaminu organizacyjnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zbąszynku wynika, iż w skład struktury organizacyjnej Ośrodka wchodzi Sekcja Świadczeń Rodzinnych i Alimentacyjnych. Zadaniem wynikającym z ustawy o świadczeniach rodzinnych zajmuje się Pani Anna Jarzyna – pomoc administracyjna. Natomiast nadzór nad prawidłową realizacją powyższego zadania sprawuje Pani Danuta Kłos – Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Zbąszynku.

W trakcie kontroli wyjaśnień udzielała Pani Danuta Kłos – Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Zbąszynku oraz Pani Anna Jarzyna – pomoc administracyjna.

W toku kontroli ustalono, co następuje:

1. Zasadność przyznawania zasiłku rodzinnego wraz z dodatkiem z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – *oceniono pozytywnie.*

Podczas czynności kontrolnych starano się ustalić, czy kontrolowana jednostka przyznaje zasiłek rodzinny wraz z dodatkiem z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej z należytą starannością i w oparciu o obowiązujące przepisy przyznawania świadczeń rodzinnych. Oceny dokonano na podstawie mierników odnoszących się do kontrolowanego zagadnienia. Badając dokumentację źródłową próbowano ustalić:

- czy jednostka kontrolowana wydawała decyzje przyznające prawo do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkiem z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej w oparciu o kompletny wniosek – § 2 ust. 2 rozporządzenia MPiPS z dnia 3 stycznia 2013 r. w sprawie trybu i postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne (Dz. U. z 2013 r., poz. 3)?

Rodzaj miernika: miernik ilościowy

Nazwa miernika: *liczba kompletnych wniosków w stosunku do liczby skontrolowanych decyzji.*

Zgodnie z przyjętymi założeniami dotyczącymi doboru próby na kontrole w 2014 r., kontroli poddano losowo wybraną dokumentację 19 osób, którym w okresie od 1.11.2012 r. do 31.10.2013 r. wypłacono zasiłek rodzinny wraz z dodatkiem z tytułu wychowywania dziecka w wielodzietnej rodzinie. W toku kontroli ustalono, iż 100 % skontrolowanych decyzji było wydanych w oparciu o kompletny wniosek. Do wniosku dołączone były m. in.: zaświadczenia ze szkoły, zaświadczenia lub oświadczenia stwierdzające wysokość dochodów rodziny, kopie odpisów wyroków zasądzających alimenty, uwierzytelnione kopie dokumentów tożsamości osoby ubiegającej się o zasiłek rodzinny, skrócone odpisy aktu urodzenia dziecka oraz orzeczenia o niepełnosprawności albo o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności w przypadku, gdy w rodzinie wychowuje się dziecko niepełnosprawne. Podczas weryfikacji kompletności wniosku oraz kompletności dokumentów dołączonych do wniosku w niektórych przypadkach kopie dokumentu tożsamości oraz kopie aktów urodzenia dziecka znajdowały się przy wnioskach w innych okresach zasiłkowych. Wyjaśnień w wyżej wymienionej sprawie udzieliła Pani Anna Jarzyna.

- czy decyzje wydawane były terminowo, zgodnie z art. 35 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks Postępowania Administracyjnego? (t. j. Dz. U. z 2013 r., poz. 267 ze zm.)

Rodzaj miernika: miernik ilościowy

Nazwa miernika: *liczba terminowo wydanych decyzji w stosunku do decyzji skontrolowanych.*

Skontrolowano 19 decyzji przyznających prawo do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkiem z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej i ustalono, iż wszystkie decyzje wydane były z zachowaniem terminów, o których mowa w art. 35 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks Postępowania Administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 267 ze zm.). Terminowość wydawania decyzji nie budzi zastrzeżeń.

- czy postępowanie prowadzone było zgodnie z rozdziałem 6 ustawy o świadczeniach rodzinnych, rozporządzeniem MPiPS w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne oraz z kodeksem postępowania administracyjnego?

Rodzaj miernika: miernik jakościowy

Nazwa miernika: *Postępowanie zgodne z rozdziałem 6 ustawy o świadczeniach rodzinnych, rozporządzeniem MPiPS w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne oraz KPA.*

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 stycznia 2013 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne (Dz. U. z 2013 r. poz. 3) określony został wzór wniosku o ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego. Podczas przeprowadzonej kontroli stwierdzono, iż wszystkie skontrolowane postępowania w sprawie przyznania zasiłku rodzinnego wraz z dodatkiem z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej jednostka kontrolowana wszczyniała zgodnie ze wzorem wniosku określonym w załączniku

nr 1 ww. rozporządzenia. Jednostka stosowała również odpowiednie wzory oświadczeń zgodne z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej.

W toku postępowania kontrolnego ustalono, iż wszystkie skontrolowane wnioski miały zaznaczony sposób wypłaty świadczenia – przelew i podany przez wnioskodawcę nr konta bankowego. Również stwierdzono, iż prawidłowo wyznaczony był termin wypłaty zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami – zgodnie z art. 26 ustawy o świadczeniach rodzinnych, w którym określona została zasada ustalania wypłaty świadczenia.

Zgodnie z art. 4 ust. 2 prawo do zasiłku rodzinnego przysługuje: rodzicom, jednemu z rodziców albo opiekunowi prawnemu dziecka; opiekunowi faktycznemu dziecka; osobie uczącej się. Natomiast zgodnie z art. 12a ust. 1 dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej przysługuje matce lub ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka. Stwierdzono, iż we wszystkich skontrolowanych postępowaniach zasiłek rodzinny wraz z dodatkami przyznano osobie uprawnionej do tego świadczenia.

Wszystkie skontrolowane decyzje odbierane były przez wnioskodawców osobiście w siedzibie Ośrodka. W toku postępowania kontrolnego ustalono, iż w przypadku 2 decyzji brakowało daty odbioru decyzji. Dotyczy to następujących decyzji: decyzja nr ŚR.4710.65.2012 z dnia 05.10.2012 przyznająca świadczenia Pani (*) oraz decyzja nr ŚR.4710.84.2012 z dnia 14.10.2012 przyznająca świadczenia Pani (*).

- czy zasiłek rodzinny wraz z dodatkiem przyznawany był we właściwej wysokości (art. 6, art. 12a ustawy o świadczeniach rodzinnych)?

Rodzaj miernika: miernik ilościowy

Nazwa miernika: *Liczba właściwie przyznanych świadczeń w stosunku do skontrolowanych decyzji (wysokość świadczenia).*

Zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych wysokość zasiłku rodzinnego wynosi miesięcznie:

1. 77,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5. roku życia;
2. 106,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5. roku życia do ukończenia 18. roku życia;

(*) – Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6.09.2001 r. o dostępie do informacji publicznej (t. j. Dz. U. z 2014 r., poz. 782 ze zm.)

3. 115,00 zł na dziecko w wieku powyżej 18. roku życia do ukończenia 24. roku życia.

W przypadku 3 decyzji nastąpiła zmiana wysokości zasiłku rodzinnego podczas okresu zasiłkowego i zastosowanie miał art. 25 ust. 2 „w przypadku gdy w okresie zasiłkowym dziecko osiągnie wiek powodujący przejście do następnej grupy wiekowej, zasiłek rodzinny wypłaca się w wysokości odpowiadającej nowej grupie wiekowej dziecka, od miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiła zmiana”.

Natomiast zgodnie z artykułem 12a ust. 2 dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, przysługuje w wysokości 80,00 zł miesięcznie na trzecie i na następne dzieci uprawnione do zasiłku rodzinnego.

Skontrolowano 19 decyzji, w których przyznano zasiłek rodzinny wraz z dodatkiem w prawidłowej kwocie, zatem 100 % decyzji wydana została prawidłowo.

- czy zasiłek rodzinny wraz z dodatkiem przyznawany był osobom spełniającym kryterium dochodowe (art. 5 ust. 1 i 2 w/w ustawy)?

Rodzaj miernika: miernik ilościowy

Nazwa miernika: *Liczba wydanych decyzji dla osób spełniających kryterium dochodowe.*

Zgodnie z art. 5 ust. 1, 2 zasiłek rodzinny przysługuje jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 539,00 zł. W przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 623,00 zł. Na podstawie skontrolowanej dokumentacji ustalono, iż 18 decyzji zostało przyznane osobom, które nie przekroczyły kryterium dochodowego. Natomiast w przypadku 1 decyzji nastąpiło przekroczenie dochodu zgodnie z art. 5 ust. 3 „(...) gdy dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie lub dochód osoby uczącej się przekracza kwotę uprawniającą daną rodzinę lub osobę uczącą się do zasiłku rodzinnego o kwotę niższą lub równą kwocie odpowiadającej najniższemu zasiłkowi rodzinnemu przysługującemu w okresie, na który jest ustalany, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli przysługiwał w poprzednim okresie zasiłkowym. W przypadku przekroczenia dochodu w kolejnym roku kalendarzowym zasiłek rodzinny nie przysługuje.” Zatem 100 % decyzji wydana była prawidłowo.

- czy organ właściwy wydał upoważnienie do prowadzenia postępowań w sprawie świadczeń rodzinnych (art. 20 w/w ustawy)?

Rodzaj miernika: miernik jakościowy

Nazwa miernika: *Posiadanie stosownego upoważnienia przez osobę prowadzącą postępowania w sprawie świadczeń rodzinnych.*

W trakcie kontroli ustalono, iż zgodnie z Regulaminem Ośrodka realizacją zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych, w tym przyjmowaniem i weryfikacją wniosków o zasiłek rodzinny wraz z dodatkami zajmuje się pracownik Sekcji Świadczeń Rodzinny i Alimentacyjnych. Decyzje podpisywane są przez Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Zbąszynku, który posiada stosowne upoważnienie do prowadzenia postępowania w sprawach świadczeń rodzinnych i do wydawania w imieniu Burmistrza Zbąszynka decyzji administracyjnych. W przypadku nieobecności Kierownika Ośrodka decyzje wydaje upoważniony przez Burmistrza, na wniosek Kierownika, pracownik Ośrodka.

2. Rzetelność i terminowość sporządzania sprawozdań z wykonywania zadań z zakresu świadczeń rodzinnych za okres – IV kwartał 2012 r. – I-III kwartał 2013 r. - oceniono pozytywnie.

- czy jednostka kontrolowana terminowo i rzetelnie zgodnie ze stanem faktycznym sporządzała sprawozdania z realizacji zadań przewidzianych w ustawie o świadczeniach rodzinnych (art. 33 ust. 2c w/w ustawy, §2 ust. 1 rozporządzenia MPiPS z dnia 9 kwietnia 2013 r. w sprawie sprawozdań rzeczowo-finansowych z wykonywania zadań z zakresu świadczeń rodzinnych) ?

Rodzaj miernika: miernik jakościowy

Nazwa miernika: *Rzetelne i terminowe sporządzanie sprawozdań w okresie objętym kontrolą w stosunku do terminów obowiązujących jednostkę kontrolowaną w zakresie sprawozdawczości.*

W toku kontroli ustalono, na podstawie dat przekazanych sprawozdań w Centralnej Aplikacji Statystycznej, iż sprawozdania rzeczowo – finansowe z wykonania zadań z zakresu

świadczeń rodzinnych zawierające dane rzeczowe o realizacji ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych oraz informacje o wypłaconych świadczeniach rodzinnych i kosztach ich obsługi, składkach na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego oraz składkach na ubezpieczenia zdrowotne za IV kwartał 2012–I-III kwartał 2013 r. przekazano w następujących terminach:

- IV kwartał 2012 r. – 15.01.2013 r.
- I kwartał 2013 r. – 26.04.2013 r.
- II kwartał 2013 r. – 04.07.2013 r.
- III kwartał 2013 r. – 15.10.2013 r.

Gmina składa wojewodzie ww. sprawozdanie w terminie do 15 dnia miesiąca następującego po upływie każdego kwartału. Natomiast termin przekazania sprawozdania za I kwartał 2013 r., zgodnie z §3 ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej gmina składa wojewodzie sprawozdanie za I kwartał 2013 r. w terminie do dnia 30 kwietnia 2013 r. Ustalono, iż sprawozdania za okres IV kwartał 2012 r. – III kwartał 2013 r. zostały przekazane z zachowaniem terminu.

Z analizy sprawozdania rzeczowo – finansowego za III kwartał 2013 r. wynika, iż w miesiącu wrześniu zasiłek rodzinny wypłacono 140 rodzinom w łącznej kwocie 66 542 zł, z tego:

- 28 122 zł wydano na zasiłki rodzinne,
- 2 000 zł wydano na dodatki z tytułu urodzenia dziecka,
- 7 600 zł wydano na dodatki z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
- 3 230 zł wydano na dodatki z tytułu samotnego wychowywania dziecka,
- 1 220 zł wydano na dodatki z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,
- 18 200 zł wydano na dodatki z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego,
- 1 130 zł wydano na dodatki z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania,
- 5 040 zł wydano na dodatki z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej.

Fakt ten potwierdza lista wypłat za miesiąc wrzesień 2013 r.

Za kryteria oceny posłużyły:

- legalność – w toku kontroli nie stwierdzono naruszenie przepisów prawa w zakresie: zasadności przyznawania zasiłków rodzinnych wraz z dodatkiem z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej,
- rzetelność – zastrzeżenia budzi jedynie brak daty potwierdzającego odbiór decyzji w przypadku 2 decyzji. Sprawozdania z zakresu świadczeń rodzinnych sporządzane są rzetelnie oraz przekazywane z zachowaniem terminu.

W toku kontroli stwierdzono następujące uchybienia:

W zakresie zasadności przyznawania zasiłków rodzinnych wraz z dodatkiem z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej:

- w przypadku 2 decyzji brakowało daty odbioru decyzji. Dotyczy to następujących decyzji: decyzja nr ŚR.4710.65.2012 z dnia 05.10.2012 przyznająca świadczenia Pani (*) oraz decyzja nr ŚR.4710.84.2012 z dnia 14.10.2012 przyznająca świadczenia Pani (*).

Na tym kontrolę zakończono.

Dokonano wpisu do znajdującej się w Ośrodku Pomocy Społecznej w Zbąszynku książki kontroli pod pozycją Nr 5.

Osobą odpowiedzialną za powstanie opisanych uchybień jest Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Zbąszynku Pani Danuta Kłós, która sprawuje nadzór nad prawidłową realizacją zadań zleconych wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Z uwagi na stwierdzone uchybienia zalecam:

- w przypadku odbioru decyzji należy umieszczać datę odbioru decyzji.

(*) – Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6.09.2001 r. o dostępie do informacji publicznej (t. j. Dz. U. z 2014 r., poz. 782 ze zm.)

POUCZENIE

Na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 3 i art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2011 r., Nr 185 poz. 1092) oczekuję w terminie 30 dni, liczonym od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń, a także o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia tych działań. Od niniejszego wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z up. WOJEWODY LUBUSKIEGO

Jan Świrepo
Wicewojewoda Lubuski